ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση 42/86 *

I — Νομικό πλαίσιο

Το κεφάλαιο 39 του κοινού δασμολογίου (στο εξής: ΚΔ) φέρει τον τίτλο «τεχνηταί πλαστικαί ύλαι, αιθέρες και εστέρες της κυτταρίνης, τεχνηταί ρητίναι και τεχνουργήματα εκ των υλών αυτών». Ο τίτλος αυτός ακολουθείται από σημειώσεις που απαριθμούν τις ύλες και τα τεχνουργήματα που δεν περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο, σημειώσεις που αποκλείουν ειδικότερα «τα είδη ιπποσκευής και σελλοποιίας (κλάση 42.01) και τα εις την κλάση 42.02 περιλαμβανόμενα είδη». Όπως προκύπτει εξάλλου από την επεξηγηματική σημείωση του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας (στο εξής: ΣΤΣ) σχετικά με τη δασμολογική κλάση 39.07 η τελευταία:

«καλύπτει μεγάλη ποικιλία άλλων προϊόντων, τελικών ή όχι, και ειδικότερα επιπέδων προϊόντων, μορφής όχι τετράγωνης ή παραλληλόγραμμης και προϊόντων χαραγμένων ή αναγλύφων που έχουν επιτευχθεί με αποτύπωση, χύσιμο σε καλούπι, συγκόλληση και με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο».

Επιπλέον, όπως προκύπτει από αυτές τις σημειώσεις η δασμολογική κλάση 39.07 δεν περιλαμβάνει:

«τα είδη ταξιδίου (βαλίτσες, μπαούλα κλπ.), σάκκους προμηθειών, σακκίδια χειρός, χαρτοφύλακες εν γένει, χρηματοφυλάκια για χαρτονομίσματα και κέρματα, θήκες ειδών καλλωπισμού, θήκες εργαλείων, καπνοσακκούλες, θήκες και κυτία εν γένει (δι' όπλα κλπ.) και παρόμοια είδη εκ πλαστικών υλών ή φύλλων και που υπάγονται στην κλάση 42.02».

Το κεφάλαιο 42 του ΚΔ φέρει τον τίτλο «τεχνουργήματα εκ δέρματος, είδη ιπποσκευής και σελλοποιίας, είδη ταξιδίου, σακκίδια χειρός και παρόμοια είδη υπό μορφή θηκών, τεχνουργήματα εξ εντέρων». Ο τίτλος αυτός ακολουθείται από σημειώσεις που απαριθμούν τα αντικείμενα που δεν περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 42 και μεταξύ των οποίων δεν αναφέρονται ούτε τα μπαουλάκια ούτε τα attachés-cases. Στη συνέχεια του κεφαλαίου ορίζεται ως εξής η δασμολογική κλάση 42.02 «είδη ταξιδίου (μπαούλα, βαλίζαι, θήκαι πίλων, σάκκοι ταξιδίου, σάκκοι επινώτιοι κλπ.), σάκκοι προμηθειών, σακκίδια χειρός, χαρτοφύλακες εν γένει, χρηματοφυλάκια για χαρτονομίσματα και κέρματα, θήκαι ειδών καλλωπισμού, θήκαι εργαλείων, καπνοσακκούλαι, θήκαι και κυτία εν γένει (δι' όπλα, μουσικά όργανα, διόπτρας, κοσμήματα, φιαλίδια, περιλαίμια, υποδήματα, ψήκτρας κλπ.) και παρόμοια είδη εκ δέρματος φυσικού ή τεχνητού ή ανασχηματισμένου, εκ βουλκανισμένης κυτταρίνης, εκ φύλλων τεχνητών πλαστικών υλών, εκ χαρτονίου ή εξ υφάσματος».

Εξάλλου, οι επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου του ΣΤΣ σχετικά με τη δασμολογική κλάση 42.02 διευκρινίζουν ότι:

«Τα εν λόγω προϊόντα μπορεί να είναι μαλακά, λόγω της ελλείψεως σκληρού υποθέματος (δερμάτινα είδη), ή σκληρά, λόγω της υπάρξεως υποθέματος επί του οποίου εφαρμόζεται η ύλη που αποτελεί τη θήκη ή το φάκελο (θήκαι εν γένει).»

Εξάλλου, προκύπτει από την αιτιολογία ότι:

«Όλα αυτά τα προϊόντα μπορεί να έχουν κατασκευαστεί εκ δέρματος φυσικού ή τεχνητού ή ανασχηματισμένου, εκ χαρτονίου, εκ βουλκανισμένης κυτταρίνης, εκ φύλλων τεχνητών πλαστικών υλών ή εξ υφάσματος, περιλαμβανομένων των πιλημάτων και των μη υφασμένων υφασμάτων. Τα προϊόντα εκ ξύλου, μετάλλου κλπ. παραμένουν κατατεταγμένα στην παρούσα δασμολογική κλάση υπό τον όρο να είναι κεκαλυμμένα εξωτερικώς, στο σύνολό τους ή κατά το μεγαλύτερο μέρος, από μία εκ των προαναφερθεισών υλών.»

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

II — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως ανάγονται στο 1979, όταν έγινε από την εταιρία Artimport δήλωση θέσεως σε κατανάλωση στη Γαλλία, υπό τη δασμολογική κλάση 42.02 Β του ΚΔ, βαλιτσών και attachés-cases προελεύσεως Ταϊβάν και εισαχθεισών από την εν λόγω εταιρία. Έχει αποδειχθεί ότι τα επίδικα προϊόντα κατασκευάζονται από φύλλα πλαστικών τεχνητών υλών, ενώ το εν λόγω υλικό έχει καταστεί σκληρό με χύσιμο σε καλούπι ή συμπίεση και χωρίς η σκληρότητα αυτή να έχει αποκτηθεί μέσω οποιουδήποτε υποθέματος. Η διοίκηση των τελωνείων έκρινε ότι τα εν λόγω προϊόντα υπάγονται στη δασμολογική κλάση 39.07 Ε IV (δασμός 17,6 %) και όχι στη δασμολογική κλάση 42.02 Β (δασμός 7,5 %), ισχυριζόμενη ότι μπορεί να συναχθεί a contrario από το γεγονός ότι τα αντικείμενα που αφορά η δασμολογική κλάση 42.02 περιλαμβάνουν τα μαλακά προϊόντα, ελλείψει σκληρού υποθέματος ή που δεν οφείλουν τη σκληρότητά τους παρά σε υπόθεμα. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αντικείμενα, όπως οι εν λόγω βαλίτσες και attachés-cases που οφείλουν τη σκληρότητά τους στην ίδια τη δική τους ύλη, αποκλείονται από αυτή τη δασμολογική κλάση. Το ποσό που ζητεί η διοίκηση των τελωνείων από την εταιρία Artimport ανέρχεται σε 32 708,18 γαλλικά φράγκα (FF), που αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ των δασμών των δύο δασμολογικών διακρίσεων για τις οποίες πρόκειται.

Αντιθέτως, η επιτροπή τελωνειακής συμφιλιώσεως και πραγματογνωμοσύνης, η οποία επελήφθη στη συνέχεια της υποθέσεως, θεώρησε ότι τα εν λόγω προϊόντα υπάγονται στη δασμολογική κλάση 42.02 Β. Η υπόθεση ήχθη ενώπιον του Cour d' appel της Rouen που και αυτό δέχθηκε, με την απόφαση που εξέδωσε στις 6 Μαρτίου 1984, ότι η ορθή δασμολογική διάκριση είναι η διάκριση 42.02 Β. Κατά της αποφάσεως αυτής ασκήθηκε, περαιτέρω, αναίρεση ενώπιον του Cour de cassation (τμήμα εμπορικών υποθέσεων) από το γενικό διευθυντή των τελωνείων και έμμεσων φόρων.

Ενώπιον του Cour de cassation, ο τελευταίος επικαλέστηκε δύο λόγους: πρώτον, υποστήριξε ότι τα τεχνουργήματα « εκ πλαστικών υλών » όπως οι επίδικες βαλίτσες υπάγονται στη δασμολογική κλάση 39.07, ενώ τα αντικείμενα « εκ φύλλων πλαστικών υλών » υπάγονται στη δασμολογική κλάση 42.02. Επιπλέον, ισχυρίστηκε ότι το κεφάλαιο 39 απέκλειε ρητώς τα προϊόντα « που έχουν κατασκευαστεί εκ φύλλων πλαστικών υλών και που υπάγονται στη δασμολογική κλάση 42.02 ». Δεύτερον, τόνισε ότι η σκληρότητα των επιδίκων βαλιτσών έχει επιτευχθεί με χύσιμο σε καλούπι και ότι τέτοια προϊόντα περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 39. Αντιστρόφως « τα μαλακά προϊόντα... ή σκληρά λόγω της υπάρξεως υποθέματος επί του οποίου εφαρμόζεται η ύλη που αποτελεί τη θήκη ή το φάκελο » υπάγονται στη δασμολογική κλάση 42.02.

Το Cour de cassation αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

« Αν, στις 23 Μαΐου 1979, ο κανονισμός 1/71 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1970 έπρεπε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι βαλίτσες ή " attachés-cases " κατασκευασμένες από φύλλα πλαστικής ύλης αποτελούμενης από ρητίνη στηρινίου, βουταδιένιο και ακρυλονιτρίλιο, ενώ το υλικό αυτό σκληρύνεται με χύσιμο σε καλούπι ή συμπίεση και χωρίς η σκληρότητα να έχει αποκτηθεί μέσω υποθέματος, υπάγονταν, ως προϊόντα καταγωγής Ταϊβάν εισαγόμενα σε κράτος μέλος της Κοινότητας, είτε στην κλάση 39.07 Ε IV είτε στην κλάση 42.02 Β είτε σε οποιαδήποτε άλλη κλάση του κοινού δασμολογίου; »

Η Διάταξη του Cour de cassation της Γαλλικής Δημοκρατίας (τμήμα εμπορικών υποθέσεων) πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Φεβρουαρίου 1986.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου ΕΟΚ,

κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Ξ. Γιαταγάνα, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, και το Βασίλειο της Ισπανίας, εκπροσωπούμενο από τον F. Mansito Caballero, Director General de Coordinación Juridica e Institucional Comunitaria.

Το Δικαστήριο, κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Με απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 1987, που ελήφθη κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού διαδικασίας, το Δικαστήριο ανέθεσε την υπόθεση στο δεύτερο τμήμα.

III — Γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου

Η Επιτροπή καθώς και το Βασίλειο της Ισπανίας έχουν τη γνώμη ότι οι βαλίτσες και attachés-cases για τις οποίες πρόκειται δεν μπορούν να καταταγούν στη δασμολογική κλάση 39.07 Ε IV. Υποστηρίζουν, επομένως, το προβληθέν από τον αναιρεσείοντα ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων σχετικό επιχείρημα παραπέμποντας στις επεξηγηματικές σημειώσεις επί της δασμολογικής κλάσεως του ΣΤΣ.

Η Επιτροπή προβάλλει πρώτα απ' όλα ότι τόσο η επιτροπή ονοματολογίας του ΚΔ όσο και η επιτροπή ονοματολογίας του ΣΤΣ (στο εξής: ΕΟΣΤΣ) είχαν ήδη αποφασίσει την κατάταξη των βαλιτσών και « attachés-cases » στη δασμολογική κλάση 39.07. Υπενθυμίζει ειδικότερα ότι η ΕΟΣΤΣ είχε ήδη αποφασίσει το 1967 την κατάταξη των εν λόγω προϊόντων, τονίζοντας τον τρόπο κατασκευής τους με χύσιμο σε καλούπι ή με μορφοποίηση εν ψυχρώ, πράγμα που τα απέκλειε από τη διατύπωση της δασμολογικής κλάσεως 42.02 η οποία ομιλεί περί « ειδών ταξιδίου εκ φύλλων τεχνητών πλαστικών υλών ». Δεύτερον, τονίζει ότι η δασμολογική κλάση 42.02 κάλυπτε αποκλειστικά τα απαριθμούμενα στη διατύπωση προϊόντα και τα παρόμοια είδη. Κατά την επεξηγηματική σημείωση του ΣΤΣ « αυτά τα προϊόντα μπορεί να είναι μαλακά, λόγω της ελλείψεως σκληρού υποθέματος, ή σκληρά λόγω της υπάρξεως υποθέματος επί του οποίου εφαρμόζεται η ύλη που αποτελεί τη θήκη ή το φάκελο ». Και οι εν λόγω βαλίτσες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού του κριτηρίου, δεδομένου ότι η σκληρότητά τους οφείλεται στην ύλη από την οποία αποτελούνται. Πράγματι, το σώμα και το κάλυμμα των εν λόγω βαλιτσών επιτυγχάνεται με χύσιμο σε καλούπι ή με μορφοποίηση εν ψυχρώ, πράγμα το οποίο, συνεπώς, τις αποκλείει από τη διατύπωση της δασμολογικής κλάσεως 42.02.

Εξάλλου, το Βασίλειο της Ισπανίας θεωρεί ότι, όπως προκύπτει από το σημείο 3, δεύτερο εδάφιο, της ίδιας επεξηγηματικής σημείωσης, ενδείκνυται να περιληφθούν στη δασμολογική κλάση 42.02 τα είδη που έχουν φυσικά χαρακτηριστικά παρόμοια με τα χαρακτηριστικά του δέρματος, δηλαδή τα υφαντουργικά προϊόντα και τα πλαστικά. Αντιστρόφως, τα είδη ταξιδίου που κατασκευάζονται με σκληρές πλάκες από τεχνητή πλαστική ύλη και που χύνονται στη συνέχεια σε καλούπι θα έπρεπε να καταταγούν στη δασμολογική κλάση 39.07 Ε IV.

Η Επιτροπή υποστηρίζει εξάλλου ότι ο κανονισμός 1/71 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1970, που αναφέρεται στο προδικαστικό ερώτημα, αποτελεί θεμελιώδη πρωτότυπη πράξη που υπόκειται σε ετήσια τροποποίηση. Και η πράξη, η οποία ίσχυε κατά την περίοδο εξελίξεως των ενδίκων πραγματικών περιστατικών, είναι ο κανονισμός 2800/78 του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 1978, περί τροποποιήσεως του κανονισμού 950/68 περί του ΚΔ (JO L 335). Κατά τη γνώμη της, η εν λόγω πλάνη του παραπέμποντος δικαστηρίου δεν επηρεάζει καθόλου το ερώτημα αυτό καθαυτό που αποβλέπει στον καθορισμό της κατάλληλης δασμολογικής κλάσεως για τα εν λόγω προϊόντα στο πλαίσιο του κανονισμού 2800/78.

Η Επιτροπή προτείνει, συνεπώς, στο Δικαστήριο να απαντήσει ως εξής στο υποβληθέν ερώτημα:

« Στις 23 Μαΐου 1979, ο κανονισμός 2800/78 του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 1978 έπρεπε να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι βαλίτσες ή " attachés-cases " κατασκευασμένες από φύλλα πλαστικής ύλης αποτελούμενης από ρητίνη στηρινίου, βουταδιένιο και ακρυλονιτρίλιο, ενώ το υλικό αυτό είχε σκληρυνθεί με χύσιμο σε καλούπι ή συμπίεση και χωρίς η σκληρότητα να έχει αποκτηθεί μέσω υποθέματος, υπάγονταν, ως προϊόντα καταγωγής Ταϊβάν εισαχθέντα σε κράτος μέλος της Κοινότητας, στη δασμολογική κλάση 39.07 E IV του κοινού δασμολογίου. »

T. F. O'Higgins
εισηγητής δικαστής